Kovacs Geza Hodosi - spåret.

Arbetsdossier nr. 4

Arbetsdossier nr. 4

(Kovacs Geza Hodosi-spåret)

Butler-Ellenberg

Eichinger, Kurt

Eisenharth-Rothe

Engeström

Fürer

Hodosi, Kovacs Geza

v. Holzhausen, K., baron

Kiadmer

Somssich

Strobele, Johann

Thassy, Jenö

Weiss, Martin (Hauptmann)

Hodosi

Engeström : nej

Eisenhardt-Rothe : Strasshof 25/4 – 12/5 : nej

Butler-Ellenberg (Eichinger)

Spussich : Strasshof 25/4 – 6/5 : nej

Kirchner : Strasshof 15/4 – 12/5 : nej

Fürer : – " – 23/4 – 9/5 : nej

Jenö Thassy

Baron von Holzhausen

Reservehaupten Martin Weiss (Tjerepowitz)

Johann Strobele (" , nur : Haag)

Eichinger, Kurt

Wien den 27 mars 1952.
Personligt och Strängt förtroligt.
R 18.

Broder,

I anslutning till Hammarskjölds handbrev den 30 oktober 1951 angående sudettysken Kurt Eichinger får jag meddela, att våra vidare efterforskningar icke lett till något positivt resultat.

(u.) K.-A. Belfrage

Utrikesrådet S. D a h l m a n,
Kungl. Utrikesdepartementet,
S t o c k h o l m.

KUNGL. UTRIKES
DEPARTEMENTET

P.M.

ang. Hauptmann Weiss.

1) Utdrag ur samtal med förutvarande officeren Wolfgang Zorn (bil. till handbrev den 6.2.52. Belfrage-Dahlman).

.....

Under tiden januari 1946 till september 1947 hade Zorn i Tjerepowitz sammanträffat med Hauptmann Weiss, vilken då varit den antifascistiska lägerchefen, och vilken innehade ledningen över den österrikiska bataljonen i lägret. Om Weiss rådde delade meningar. Enligt Z. lär han i några fall hava försökt skaffa sig ryssarnas förtroende på några kamraters bekostnad. En förklaring för sådant uppträdande låg, enligt Z. kanske däri, att Weiss icke på något sätt ville väcka de ringaste misstankar hos ryssarna, att han tillhört en Oberfeldkommandantur. Weiss lämnade tillsammans med Z. lägret i Tjerepowitz och båda överfördes till lägret nr. 150 i närheten av Wologda. Lägrets namn kunde Z. icke längre erinra sig. Här hade, såsom Z. uppgiver, Weiss, när ryssarna begärde hans namnteckning för en anklagelse mot en kamrat, vägrat denna underskrift och ställt sig helt på kamratens sida. Därigenom föll han i onåd hos ryssarna. När Z. hösten 1948 frigavs till Österrike kvarhölls Weiss. Z. tror med bestämdhet att Weiss hittills icke återvänt, då detta på en eller annan väg borde ha kommit till hans kännedom.

.....

Utdrag ur samtal med f.d. officeren med.dr. Hans Fick (bil. till handbrev den 6.2.52 Belfrage - Dahlman).

.....

Både i Tjerepowitz och i Michaelowka träffade han Hauptmann Weiss, som han personligen var god vän med. Fick påstår att ryssarna från början visste att Weiss tillhört

en Oberfeldkommandantur, men att de i alla fall ville pröva honom på hans tillförlitlighet då han i vissa fall hade lyckats förvärva ryssarnas förtroende. Det av herr Zorn nämnda fallet ansåg F. bara vara ett motiv för att kunna kvarhålla Weiss i Ryssland och F. bekräftade även att Weiss hittills icke hade blivit frigiven. F. själv lämnade Ryssland i september 1949.

S.E. 7/3 52

Stockholm den 6 november 1951.
Överlämnas för strängt förtrolig
kännedom till Kommissarie Danielsson,
Stockholm.

Enligt uppdrag:

(Stig Engfeldt.)
Förste Sekreterare.

Avskrift av strängt förtroligt handbrev från attaché Hammarskjöld till utrikesrådet Dahlman, dagtecknat Wien den 30 oktober 1951.

Åberopande Din skrivelse av den 17 dennes rörande sudettysken Eichinger får jag härigenom meddela, att vid en förnyad påstötning i dag vår kontaktman i inrikesministeriet icke kunde lämna något positivt besked. Då vederbörande, enligt egen uppgift, varit i kontakt med uppsamlingsställen för återvändande krigsfångar över hela landet, får man nog härigenom anse det fastlagt, att Eichinger icke befinner sig i Österrike.

Då de s.k. "Volksdeutsche" både här och i Västtyskland tydligen ha ganska starka organisationer har jag emellertid genom en privat kanal gjort förfrågningar, huruvida vederbörande möjligen finnes upptagen i något av dessa organisationers register. Jag skall söka snarast återkomma med besked.

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 26 oktober 1951.
Strängt förtroligt.
P 2.

ang. Sjöborgs-utredningen

Sthlm. den 26 okt.1951.
Överl. t. Komm. Danielsson,
Sthlm., f.k. /hemligstpl./ P 2 Eu[I]
E.u.
S. Engfeldt
tjf. Byråchef

Kräde Broder,

I Dahlmans frånvaro denna vecka får jag tacka för Ditt handbrev den 16 oktober till honom angående ungraren Jenö Thassys utsagor i Raoul Wallenberg-affären.

Uppgiften att Thassy våren 1945 genom landsmän i Budapest skulle ha erfarit, att de råkat Wallenberg i Debrecen, där denne troligen varit intagen i ett ryskt läger, är intressant men givetvis alltför vag för att tillåta dragandet av några slutsatser. Det skulle naturligtvis vara synnerligen värdefullt, om man kunde få reda på vilka Thassys sagesmän voro och om möjligt uppgifter rörande deras dåvarande adresser – frågor som Du måhända redan berört vid Ditt samtal med Thassy? Skulle så icke vara fallet, vore vi mycket tacksamma, om Du skulle vilja höra Thassy på dessa punkter. Om han skulle visa sig obenägen att utlämna namnen på sina sagesmän, kan Du försäkra honom, att han icke behöver känna någon oro, då saken här behandlas med den yttersta diskretion.

u/ Stig Engfeldt

Generalkonsuln N y l a n d e r ,
N e w Y o r k .

Stockholm den 25 oktober 1951.
Överlämnas till Kommissarien Danielsson, Stockholm, för kännedom.
Enligt uppdrag:

(Stig Engfeldt)
Förste sekreterare

xxxx
hbr.Engfeldt-Nylander,
26/10 51.

Avskrift av strängt förtroligt handbrev från Generalkonsuln Nylander, New York, till Utrikesrådet Dahlman, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 16 oktober 1951.

I anslutning till mitt brev 28 september ber jag få inberätta att Ladislaus Somssich återkom efter en vecka och namngav en landsman, som han trodde möjligen kunde sitta inne med upplysningar om Raoul Wallenberg. Vederbörande, som heter Jenö Thassy med adress 773 Columbus Avenue (Apt. 5 A), New York, och medarbetare i organisationen "Free Europe", besökte mig 8 dennes.

Thassy berättade, att han våren 1945 genom landsmän i Budapest erfor, att de råkat Wallenberg i Debrecen, där denne troligen varit intagen i ett ryskt läger. Hans uppfattning vore, att Wallenberg via Debrecen förts direkt till Ryssland, alltså aldrig sänts västerut, en uppfattning som han grundade på det motsvarande öde, som drabbat andra i samma belägenhet som Wallenberg.

I övrigt kunde han ej erinra sig något till ledning för efterforskningarna. Han lovade att göra diskreta förfrågningar bland ungerska vänner inom och utom "Free Europe" och i förutsatt fall återkomma. Då Thassy ej vidare avhörts är det väl troligt, att han ingenting erfarit, och att därmed möjligheterna för generalkonsulatet att fortsätta undersökningarna få anses uttömda.

Stockholm den 26 oktober 1951.
Överlämnas till Kommissarien Danielsson, Stockholm, för kännedom.
Enligt uppdrag:

(Stig Engfeldt)
tjf. Byråchef

Avskrift av personligt och strängt förtroligt handbrev från attachén Hammarskjöld, Wien, till Utrikesrådet Dahlman, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 22 oktober 1951.

Åberopande Dina handbrev till Belfrage av den 12 och 15 dennes får jag härmed meddela följande.

1. Weiss har enligt vad vi kunnat konstatera ännu icke återvänt från fångenskapen. Se härom f.ö. mitt hbr 15/9, sista stycket.

2. Litke. Enligt våra senaste upplysningar - se sista stycket av min som bilaga till Belfrages handbrev av den 29 augusti fogade PM av den 30 augusti - skulle man eventuellt kunna få tag i denna via Horthys i Portugal bosatte son. Spaningarna efter eventuella Litke-spår inom landet ledas av den effektive säkerhetschefen i Oberösterreich - det var han som efter våra hållpunkter klarade problemet Müller - varför ett samtal med honom, under den resa som troligen ändå blir nödvändig för att klara punkt 3 nedan, kan ge upplysning om de senaste händelserna på denna front. Förhållandena här i landet äro ju sådana att tankeutbyte med personer på andra sidan demkarkationslinjen endas kan äga rum vid personliga sammanträffanden.

3. General Moser. Enklaste och snabbaste sättet att få reda på fler detaljer beträffande denne torde vara att i första hand åter taga kontakt med baron Kurt von Holzhausen vilket ju även kan ge tillfälle till ett kontrollsamtal med denne, eventuellt på basis av genom spaningsledningen i Stockholm med hänsyn till övriga informationer sammanställt frågeschema.

Vi kontakta inte Holzhausen förrän efter eventuellt besked i det senare hänseendet från Dig.

966

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 17 oktober 1951.
Strängt förtroligt.
P 2.

ang. Sjöborgs-utredningen

P 2 Eu[I]

Broder,

Åberopande Hammarskjölds handbrev den 25 juli får jag fråga, om Edra efterforskningar av sudettysken Eichinger snart kunna förväntas vara avslutade. Måhända böra vi även härifrån inleda undersökningar - om Ni ha svårigheter finna honom i Österrike, förefaller det ju sannolikt att han vistas i Tyskland?

u/ Sven Dahlman

Envoyén B e l f r a g e ,
W i e n .

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 16 oktober 1951.
Strängt förtroligt.
P 2.

ang. Sjöborgs-utredningen

P 2 Eu I

Broder,

Med dessa rader vill jag endast uttrycka min tacksamhet för de ansträngningar Du gjort att få ut mesta möjliga av vad Johann Strobele kunde tänkas veta i affären Weiss - Wallenberg. Det var ju beklagligt, att detta speciella ärende, som vi onekligen fäst vissa förhoppningar vid, icke ledde till resultat, men det är en erfarenhet, som vi tyvärr gjort många gånger redan, då det gällt att följa spår och uppslag i Raoul Wallenberg-affären. Uppgifter, som i första hand synts trovärdiga eller plausibla ha vid närmare undersökning visat sig vara omöjliga att verifiera eller endast lösa antaganden. Vi fortsätta emellertid på allt sätt våra ansträngningar att ändock till sist komma fram till en bestämd uppfattning om det öde, som vederfarits Wallenberg.

u/ Sven Dahlman

Envoyén L a g e r b e r g ,
H a a g .

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 12 oktober 1951.
Strängt förtroligt och personligt
P 2.

ang. Sjöborgs-utredningen

P 2 Eu I

Broder,

Lagerberg har nyligen haft ett samtal med den i Hammarskjölds handbrev den 16/8 och 15/9 omnämnde Strobele. Det visade sig därvid, att Strobele visserligen träffat Weiss och med honom talat om krigsfångar av alla möjliga nationaliteter, men det hade aldrig varit fråga om svenskar Strobele reagerade överhuvud ej för namnet Wallenberg (för övrigt ej heller för namnet Sandeberg; denne satt fången i Butirka-fängelset i Moskva 16/8 - 24/11-1945).

Då resultatet således tyvärr blivit negativt, är det så mycket mera angeläget att försöka fastställa, huruvida Weiss återvänt eller icke ur fångenskapen. Av brevet den 16 augusti förstår jag, att Ni gått i författning om att kontrollera hur härmed förhåller sig, och jag vill med dessa rader bara framhålla, att vi givetvis äro intresserade att snarast möjligt få besked på denna punkt. Vi vore även tacksamma få veta, huruvida Weiss' chef, general Moser, återkommit från fångenskapen; är Moser för övrigt tysk eller österrikare? Det kunde ju tänkas, att man i hans fall kunde vända sig till tyska instanser, vilket vi vid behov ämna göra.

u/ Sven Dahlman

Envoyén B e l f r a g e ,
W i e n .

Stockholm den 10 oktober 1951.
Överlämnas till Kommissarien Daniels
son, Stockholm, för kännedom.
Enligt uppdrag:

(Stig Engfeldt)
Förste sekreterare

Avskrift av strängt förtroligt handbrev från Envoyén Lagerberg, Haag, till Utrikesrådet Dahlman, Stockholm, dagtecknat den 5 oktober 1951.

Med anledning av Ditt handbrev den 3 innevarande oktober har jag idag uppsökt Strobele. Då det ju för denne måste förefalla minst sagt egendomligt att Sveriges minister uppsöker honom inledde jag vårt samtal på följande sätt. Jag sade honom, att en person hemma - en av de många som intresserar sig för Österrike och som i sin tur hört talas om hans närvaro - föreslagit mig att vid tillfälle söka upp honom. Så mycket mer som min kusin Elsa Björkman Goldschmidt, som levt så länge i Wien, just publicerat en roman som behandlade krigslägren. Då jag igår suttit i en loge tillsammans med österrikiske ministern och idag vid besök i internationella domstolen osökt kommit att tänka på Strobeles far, hade jag fattat beslut att verkligen söka upp honom. Denna inledning, tror jag, tjänade att skingra en eljest inte oförklarlig misstänksamhet samt gjorde S. meddelsam. Jag följde Ditt råd beträffande mina frågor. Weiss hade mycket riktigt varit hans olycksbroder i Tjerepowitz, men, sade S.: "Jag talade mycket litet med honom". Jag sade, att många mödrar i Sverige ännu hoppades att finna spår av under kriget försvunna söner, och att jag gärna ville höra om han själv träffat på eller genom Weiss hört något om svenskar i krigsfångenskap. Nej, Weiss och andra han råkat hade väl talat om krigsfångar av alla möjliga nationaliteter men aldri hade det varit fråga om svenskar. S. reagerade överhuvud ej för namnen Sandeberg eller Wallenberg. S. frågade mig i sin tur om ja hört något om Weiss.

Jag beklagar mycket det negativa resultatet av min démarche Då jag inte känner förhistorien till detta brev, kan jag inte bedöma om Strobele hade anledning förtiga något. Då vi å andra sida

skildes i vänskapligaste ton och Du anser det av vikt att jag gör en andra attack, skall jag gärna kontakta honom igen. Be honom komma hem till mig, alternativt. Men jag ville i så fall bra gärna veta om det existerar några "murar", som jag bör söka arbeta mig igenom.

P.S. Då jag inte med säkerhet visste om verkligen Strobele bodde å uppgiven adress; då säkertiett brev från mig vari jag bad honom besöka mig, skulle på det högsta förvåna honom för att inte säga mera, var det, synes det mig, det naturligaste att jag gick till honom. Han bodde hos en svåger, i en trevlig förstadsvilla. Man kan inte telefonera till honom.

P 2 En I

Telegram i blankett chiffer från Haag

Avsänt den 5 10 1951 kl. 2008

Ankom den 6 10 1951 kl. 0800

Utskrivet i 3 exemplar.

Detta är ex. no. 3.

Dr. Kahrstr. rest

Strobele (ärendet Klodosi-Holzhausen)

16. För Dahlman.

S. uppger sig haft ringa kontakt med Weiss, som intet nämnt om några som helst svenskar. Han hade över huvud taget ej hört något om några svenskar i rysk fångenskap. Brev följer med SAS-plan söndag eftermiddag.

Lagerberg

aa Brev åt gändas S.E.

KOPIA

Coll:

Pv. tr. Sth. 1947

Stockholm den 3 oktober 1951.
Personligt och strängt förtroligt.
P2.

Broder,

Såsom Du ju har Dig bekant, fortsätta alltjämt våra efterforskningar i det tragiska fallet Raoul Wallenberg. I dagarna har en uppgift ingått, att en österrikare, Johann Strobele, son till presidenten i högsta domstolen i Österrike, under krigsfångenskap i Ryssland suttit i lägret Tjerepowitz, där han sammanträffat med en österrikisk reservkapten vid namn Martin Weiss, som ännu icke återvänt från krigsfångenskapen. Denne Weiss skulle ha berättat för Strobele, att han sammanträffat med en svensk diplomat i Butyrka-fängelset i Moskva sommaren 1945.

Jag får be Dig, under iakttagande av all den diskretion saken kräver, taga kontakt med Strobele, som för närvarande torde vara bosatt i en förstad till Haag under adress Groen van Prinstererlaan 3, Wassenaar, och höra vad han kan ha att anföra i detta ärende. Det är därvid av största vikt, att Dina frågor till honom komma i en sådan ordningsföljd, att Du spontant får fram en berättelse, som icke påverkats av "leading questions". Om det är möjligt, vore det sålunda utan tvivel att föredraga, om Du kan inleda konversationen med Strobele utan att nämna, att kontakten med honom etablerats i samband med ett efterforskningsärende utan helt enkelt fråga honom, om han under sin krigsfångenskap vistats i Tjerepowitz-lägret, sedan om han där träffat en österrikisk reservkapten vid namn Martin Weiss, och först då bekräftelse härpå erhållits fråga Strobele, om Weiss berättat någonting för Strobele om "en svensk". Allt detta i förhoppning att Strobele självmant

Envoyén L a g e r b e r g ,
H a a g .

skall berätta om den svenske diplomaten i Butyrka-fängelset och eventuellt nämna dennes namn. Först i sista hand, om Strobele icke med bestämdhet kan erinra sig namnet, bör Du fråga honom, om det var något av namnen Sandeberg eller Wallenberg. Journalisten Edvard af Sandeberg har nämligen, som Du kanske har Dig bekant, suttit i Butyrka-fängelset (16/8 - 24/11 1945). Härav förstår Du, att tidsangivelsen för Weiss' sammanträffande med den svenske diplomaten är av största vikt, liksom överhuvud att få en så detaljerad och nyanserad skildring som möjligt av alla omständigheter, som kunna tänkas vara relevanta.

Jag vore tacksam att snarast möjligt få höra från Dig i denna angelägenhet.

u/ Sven Dahlman

Avskrift av strängt förtroligt handbrev från Generalkonsuln Nylander, New York, till Utrikesrådet Dahlman, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 28 september 1951.

Åberopande Ditt brev till Bagge 4 innevarande september ber jag få meddela, att jag varit i kontakt med i brevet omförmälde ungraren Ladislaus (Laslo) Somssich, 124 West 80th Street, New York.

Somssich, som arbetar som kypare på en klubb här, besökte mig i går, därvid han under ett längre samtal skildrade sina upplevelser våren 1945 och villigt besvarade de frågor som jag ställde till honom i syfte att söka fastställa huruvida Raoul Wallenberg vistats i Strasshof. Tyvärr blev resultatet negativt; Somssich kunde ej draga sig till minnes någonting som tydde på att Wallenberg vistats där eller att överhuvud någon svensk vid ifrågavarande tidpunkt befunnit sig i lägret.

I början av april 1945 hade Somssich kommit som flykting till Wien (från Ungern) och sedermera tillsammans med en grupp landsmän anmält sig hos ryssarna för att utverka tillstånd återvända till Ungern. Av misstag hade de råkat anmäla sig hos NKVD, med resultat att de, trots sin antinazistiska verksamhet under kriget, häktades (13 april). Från Wien hade gruppen förts till Strasshof, dit de anlänt 25 april och inkvarterats i ett till fängelse inrättat "Schweinestall". Det stora "K Z Lager", som tidigare använts av nazisterna, låg på annat håll i byn, men dit hade han aldrig förts. Han hade delat logi med ett dussintal fångar, vilka voro vitryssar och österrikare. Av dessa erinrade han sig särskilt en österrikisk "Abwehrmann" samt en österrikisk halvjude vid namn Eugen (?) Witz, som ryssarna häktat i Budapest och vilken de ansågo såsom mycket viktig. Witz, som varit legi-

timist och påstods ha samarbetat med Gestapo, hämtades upprepade gånger till förhör, återkom vanligen svårt misshandlad och hade mycket snart förts bort, antagligen till Wien. Somssich kunde vidare erinra sig en landsman vid namn Mocsar, som samtidigt befunnit sig i lägret. Denne hade varit ungersk militärattaché i Athén vid tiden för tyskarnas ockupation av Grekland och häktats samtidigt med Somssich i Wien. Redan efter några dagar i Strasshof hade Mocsar förts tillbaka till Wien och, enligt vad Somssich nu visste, därifrån sänts vidare till interneringsläger i Ryssland, varifrån han sedermera fått återvända till Ungern.

Somssich hade kvarhållits i Strasshof till 6 maj 1945, då han flyttats till Mühltal (Ober Österreich). Under den fem dagar långa färden dit, som företagits huvudsakligen till fots, hade han lärt känna alla i gruppen, som bestod av 35 personer. Ingen av dessa var svensk. Den 3 juli 1945 hade han frigivits och återkommit till Budapest 5 samma månad. I september 1945 hade han återinträtt i ungerska utrikesministeriet, där han kvarstått till maj 1947, då han under kurirresa till Ankara (25 maj) "hoppat av" och begivit sig till Rom.

Som jag redan framhållit är Somssich bestämd på den punkten, att han ingenting vet som tyder på att Raoul Wallenberg befunnit sig i Strasshof eller Mühltal. Emellertid ville han som sin mening framhålla att sannolikheten talade för att Wallenberg verkligen blivit förd dit. Ryssarna flyttade mycket tidigt sin "Abwehrzentrale" (såväl NKVD som det militära underrättelseväsendet) till Österrike och domstolen förlades först till Strasshof, därefter till Mühltal, därifrån tillbaka först till Rumänien, sedan Ryssland. Högkvarterets förläggning till Wien var anledningen till att ryssarna från Ungern förde sina fångar till lägren i Strasshof, varifrån emellertid "alle Schwerfälle" mycket snart utsorterades och återsändes till Wien. Enligt Somssich måste Raoul Wallenberg, vilkens verksamhet han kände väl till, ha i ryssarnas ögon varit en synnerligen betydelsefull person. Somssich hade med hänsyn härtill och med kännedom om ryssarnas förhörsmetoder svårt att föreställa sig, att Wallenberg kunde vara i livet.

På min begäran lovade Somssich att söka erinra sig namn på personer från interneringstiden, som eventuellt kunde kasta ljus över Wallenbergs öde. Han skulle i förutsatt fall återkomma om någon vecka.

Engfeldt/Rtz

den 28 sept. 51.

CHIFFER
BUD

ang. Sjöborgs-utredningen

P 2 Eu I

Svensk
Washington

Edert 329 För Bagge från Dahlman. Tacksam ärendet överlämnas Nylander. Vi anse för närvarande icke anledning insätta föreslagen tidningsnotis. Dock möjligt vi senare återkomma härtill.

Cabinet

P 2 Eu I

Ch. Fgr Sid 28/9.

Telegram i blankett chiffer från
Washington
Avsänt den 21/9 1951 kl. 1335
Ankom den 21/9 1951 kl. 2135
Utskrivet i 3 exemplar.
Detta är ex.no. 3

329. För Dahlman. Ditt handbrev den 4 september. Samosic vistas i New York adress 124 West 80 street. Utgår från att hinder ej möter att ärendet överlämnas till Nylander. Norany, som arbetar vid härvarande Hungarian National Council och mycket intresserad av denna fråga har föreslagit att notis insätts i tidningar, som utsändas till ungerska flyktingar i USA, varvid skulle efterlysas uppgifter om Wallenberg, givetvis utan angivande av ambassadens intresse. Tacksam telegramsvar om enligt Din uppfattning förslaget är lämpligt.

Bagge

KOPIA

Coll:

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 4 september 1951.
Strängt förtroligt. 1 bil.

ang. Sjöborgs-utredningen P 2

P 2 Eu I

Broder,

I våra efterforskningar i fallet Raoul Wallenberg ha vi nyligen efter omfattande undersökningar, som sträcka sig fyra år tillbaka i tiden, fått upp spåret på en f.d. ungersk attaché, greve Ladislaus Somošić (eventuellt Somsich), som kan tänkas ha suttit fängslad tillsammans med Wallenberg eller känna till något om dennes öde. Uppgift om Somošićs nuvarande vistelseort uppges kunna erhållas av Mr. T. Horány, 1737 Riggs Place N.W., Washington D.C.

Hans namn dök upp första gången vid ett samtal, som vår dåvarande representant i Baden-Baden, major Husberg, hade i mars 1947 på vårt uppdrag med en österrikisk baron Georg Eisenharth von Rothe, som påstått sig i april 1945 ha varit inhyst i samma cell som Wallenberg i lägret Strasshof i gränsområdet mellan Österrike och Tjeekoslovakien, söder om Brünn. En avskrift av Husbergs rapport den 29 mars 1947 över samtalet närslutes för Din kännedom. Som Du ser därav, vet Eisenharth-Rothe ingenting om Wallenberg, men det gick ett rykte i lägret Strasshof samma dag han kom dit nämligen den 25 april, att ett stort antal prominenta fångar skulle ha överförts från Strasshof till ett annat läger. Eisenharth-Rothe omnämner en kusin, baron Hans Butler-Ziegenberg (heter enligt vad som nu utrönts Butler-Ellenberg och är alltjämt i rysk fångenskap), en speditör Kirchner och slutligen en greve X, som varit attaché vid ungerska utrikesministeriet (identisk med Somošić), vilka alla suttit i Strasshof och följaktligen kunde tänkas vara

./.

t.f. Chargé d'affaires B a g g e ,
W a s h i n g t o n .

i stånd lämna uppgifter om Wallenberg, om denne någonsin varit där. Kirchner, som suttit fängslad därstädes från den 15 april till omkring mitten av maj 1945 erinrar sig ingenting, som kunde ha tytt på att Wallenberg varit i Strasshof. Återstår sålunda att fråga Somošić, vilket jag härmed får be Dig om. Det är givet, att Du bör närma Dig honom personligen och med iakttagande av all den diskretion saken kräver. Vi äro tacksamma få en synnerligen detaljerad redogörelse över vad han kan ha att berätta i fallet. Då Somošić är ungrare och diplomat till yrket synes det ganska sannolikt, att han under sin vistelse i Strasshof skulle ha fått reda på om någon svensk diplomat från Budapest även befunnit sig där.

Vad Somošić tidigare öden beträffar, ha våra efterforskningar givit följande vid handen - det kanske kan vara av intresse för Dig att känna till något härom. Det vore för övrigt måhända av visst intresse att kollationera uppgifterna med Somošić själv.

Somošić var vid den relevanta tiden - början av 1945 - attaché vid den ungerska beskickningen i Zagreb men befann sig vid ryssarnas intåg i Wien tillfälligt där och stod då i kontakt med den ungerska beskickningen därstädes. Under vistelsen i Wien häktades han av ryssarna och fördes till Strasshof. Senare synes han ha överförts till ett läger i Waldenschlag, varifrån han frigavs och återvände till Wien, som han lämnade i maj-juni 1945 för att bege sig till Ungern (han lär för övrigt ha ägt gods i västra Ungern). En kusin till honom, Andreas Paul Somsich, som Kurt Allan Belfrage nyligen talat med och som för tillfället bor hos en baron von Holzhausen i en by i utkanten av Salzkammergut, c:a 7 mil sydost om Linz, har berättat, att Ladislaus Somošić, vilken efter befrielsen återvände till tjänsten i utrikesdepartementet i Budapest, under en kurirresa till Ankara i början av 1948 passade på tillfället att hoppa av. Sedan dess hade han tjänstgjort hos IRO i Rom.

Vid våra förfrågningar i Rom ha vi hänvisats till den ovan angivna adressen i Washington.

u/ Sven Dahlman

Avskrift av förtroligt handbrev från Major Husberg, Baden-Baden, till Utrikesrådet Grafström, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 29 mars 1947.

Såsom komplement till mitt handbrev av den 29 januari 1947 ber jag nu få meddela Dig, att jag, sedan jag ett flertal gånger förgäves försökt besöka Georg von Eisenhart-Rothe, i förrgår äntligen lyckades kontakta honom. Jag inhämtade därvid följande:

Eisenhart hade från den 25/4 till den 12/5 1945 setat i samma "Schweinestall" i Strasshof som Hodosi. Under denna tid fanns icke någon med namnet Wallenberg och icke heller någon svensk medfånge i samma cell. Eisenhart anser med bestämdhet att han i så fall skulle ha erinrat sig detta, även om Wallenberg endast en mycket kort tid vistats i cellen. Detta emedan en av Eisenharts bästa vänner just heter Wallenberg. Därmgenom kan anses bevisat, att Hodosis uppgift måste vara felaktig att Wallenberg skulle befunnit sig såsom fånge i samma lokal som Hodosi under hela den tid intill dess Hodosi frigivits. Möjligen kan däremot Wallenberg ha varit Hodosis medfånge intill omkring den 25/4 1945 (före det Eisenhart togs i förvar i samma cell som Hodosi). Enligt vad Eisenhart uppger, gick nämligen i Strasshof-lägret ett rykte samma dag, som han kom dit (25/4-45) att ett stort antal prominenta medfångar skulle ha blivit överförda till ett annat läger. Bland dessa skulle för övrigt befunnit sig en kusin till Eisenhart, Baron Hans Butler-Ziegenberg, vars moder lär bo kvar i 4. Bezirk i Wien. Hennes adress kan återfinnas i telefonkatalogen. Denne Butler befinner sig nu, enligt vad man på grund av vaga underrättelser tror sig veta, vid god hälsa i Moskva.

Hodosi hade visat Eisenhart en med fotografi försedd legitimation, utställd år 1938 av den ungerska kriminalpolisen. Eisenhart bekräftar vidare, att Hodosi varit arresterad sedan februari 1945. Icke heller Eisenhart kan erinra sig namnet på någon av officerarna i NKDV-förbandet. Han vitsordar att detta kommando i slutet av maj eller början av juni förflyttades till Tjeckoslovakien (Prag?).

Eisenhart uppger, att han bl.a. hade två medfångar i Strasshof, en ungersk Greve X (namnet hade han glömt) och en Speditör Kirchner, som nu bor i Wien, 1. Bezirk, Spiegelgasse 5. Eisenhart anser, att om Wallenberg befunnit sig i Strasshof, måste Greve X, som varit attaché vid ungerska utrikesdepartementet, haft kännedom därom, i all synnerhet som han ju då troligen också befunnit sig i samma cell som Wallenberg.

Enligt Eisenharts bestämda uppfattning bör ovannämnde Kirchner kunna angiva namnet på Greve X. - En annan medfånge på Strasshof, som

kan ha känt Wallenberg, är en viss Bruno Czermak, 1. Bezirk, Wien, boende i närheten av Renngasse (möjligen Hohenstaufergasse 6). Eisenhart gjorde på mig intryck att vara fullt tillförlitlig och lämnade beredvilligt alla begärda upplysningar. Han är beredd att i fortsättningen komplettera dem i den mån det är honom möjligt. Hans uppfattning var att Hodosi pratade mycket och icke vore mycket att förlita sig på. På min fråga förklarade han emellertid, att han icke trodde, att Hodosi med avsikt kunde misstänkas lämna felaktiga uppgifter i stort. Eisenharts nuvarande adress är: Durlach, Weinbergstrasse 7, tel. 674 (Metzger), kontor 4782.

Jag har på flera håll sökt höra mig för om möjligheterna att besöka Dr. W. Pitt Bäsler, i Lager 76, Hohenasperg bei Ludwigsburg (amerikanska zonen). Enligt de uppgifter jag hittills erhållit tycks det icke vara möjligt. De kontaktmän jag med anledning därav anlitat ha hittills icke avlämnat rapport.

Engfeldt/Rtz (röd lapp)

Stockholm den 23 augusti 1951.
Strängt förtroligt. 1 bil.
P 2

ang. Sjöborgs-utredningen

Stockholm den 23 aug.1951.
Överl.t. Komm. Danielsson,
Sthlm., f.k. (hemligstpl.)
E.u.
S.Engfeldt
tjf.byråchef

P 2 Eu I

Broder,

I våra efterforskningar i fallet Raoul Wallenberg ha vi i dagarna efter omfattande undersökningar, som sträcka sig fyra år tillbaka i tiden, fått upp spåret på en f.d. ungersk attaché, greve Ladislaus Somošić (ev. Somsich), som kan tänkas ha suttit fängslad tillsammans med Wallenberg eller känna till något om dennes öde. Somošić skulle för närvarande vara bosatt i Rom under adress Via della Pace 20.

/Hans namn dök upp första gången vid ett samtal, som vår dåvarande representant i Baden-Baden, major Husberg, hade i mars 1947 på vårt uppdrag med en österrikisk baron Georg Eisenharth von Rothe, som påstått sig i april 1945 ha varit inhyst i samma cell som Wallenberg i lägret Strasshof i gränsområdet mellan Österrike och Tjeckoslovakien, söder om Brünn. En avskrift av Husbergs rapport den 29 mars 1947 över samtalet närslutes för Din kännedom. Som Du ser därav, vet Eisenharth-Rothe ingenting om Wallenberg, men det gick ett rykte i lägret Strasshof samma dag han kom dit, nämligen den 25 april, att ett stort antal prominenta fångar skulle ha överförts från Strasshof till ett annat läger. Eisenharth-Rothe omnämner en kusin, baron Hans Butler-Ziegenberg (heter enligt vad som nu utrönts Butler-Ellenberg och är alltjämt i rysk fångenskap), en speditör Kirchner och slutligen en greve X, som varit attaché vid ungerska utrikesministeriet (identisk med Somošić), vilka alla suttit i Strasshof och följaktligen kunde tänkas vara i stånd lämna uppgifter om Wallenberg, om denne någonsin varit där.

./.

Legationsrådet B e r g e n s t r å h l e ,
R o m .

Kirchner, som suttit fängslad därstädes från den 15 april till omkring mitten av maj 1945 erinrar sig ingenting, som kunde ha tytt på att Wallenberg varit i Strasshof. Återstår sålunda att fråga Somošić, vilket jag härmed får be Dig om. Det är givet, att Du bör närma Dig honom personligen och med iakttagande av all den diskretion saken kräver. Vi äro tacksamma få en synnerligen detaljerad redogörelse över vad han kan ha att berätta i fallet. Då Somošić är ungrare och diplomat till yrket synes det ganska sannolikt, att han under sin vistelse i Strasshof skulle ha fått reda på om någon svensk diplomat från Budapest även befunnit sig där.

Vad Somošić tidigare öden beträffar, ha våra efterforskningar givit följande vid handen - det kanske kan vara av intresse för Dig att känna till något härom. Det vore för övrigt måhända av visst intresse att kollationera uppgifterna med Somošić själv.

Somošić var vid den relevanta tiden - början av 1945 - attaché vid den ungerska beskickningen i ~~Agram~~ Zagreb men befann sig vid ryssarnas intåg i Wien tillfälligt där och stod då i kontakt med den ungerska beskickningen därstädes. Under vistelsen i Wien häktades han av ryssarna och fördes till Strasshof. Senare synes han ha överförts till ett läger i Waldenschlag, varifrån han frigavs och återvände till Wien, som han lämnade i maj-juni 1945 för att bege sig till Ungern (han lär för övrigt ha ägt gods i västra Ungern). En kusin till honom, Andreas Paul Somsich, som Kurt Allan Belfrage nyligen talat med och som för tillfället bor hos en baron von Holzhausen i en by i utkanten av Salzkammergut, c:a 7 mil sydost om Linz, har berättat, att Ladislaus Somošić, vilken efter befrielsen återvände till tjänsten i utrikesdepartementet i Budapest, under en kurirresa till Ankara i början av 1948 passade på tillfället att hoppa av. Sedan dess hade han tjänstgjort hos IRO i Rom. Han skulle ha för avsikt att under den närmaste tiden begiva sig till Förenta Staterna. Det är därför angeläget, att Du snarast möjligt etablerar kontakt med honom.

u/ Sven Dahlman

Avskrift av förtroligt handbrev från Major Husberg, Baden-Baden, till Utrikesrådet Grafström, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 29 mars 1947.

Såsom komplement till mitt handbrev av den 29 januari 1947 ber jag nu få meddela Dig, att jag, sedan jag ett flertal gånger förgäves försökt besöka Georg von Eisenhart-Rothe, i förrgår äntligen lyckades kontakta honom. Jag inhämtade därvid följande:

Eisenhart hade från den 25/4 till den 12/5 1945 setat i samma "Schweinestall" i Strasshof som Hodosi. Under denna tid fanns icke någ med namnet Wallenberg och icke heller någon svensk medfånge i samma cell. Eisenhart anser med bestämdhet att han i så fall skulle ha erinr sig detta, även om Wallenberg endast en mycket kort tid vistats i cellen. Detta emedan en av Eisenharts bästa vänner just heter Wallenberg. Därigenom kan anses bevisat, att Hodosis uppgift måste vara felaktig att Wallenberg skulle befunnit sig såsom fånge i samma lokal som Hodos under hela den tid intill dess Hodosi frigivits. Möjligen kan däremot Wallenberg ha varit Hodosis medfånge intill omkring den 25/4 1945 (för det Eisenhart togs i förvar i samma cell som Hodosi). Enligt vad Eisenhart uppger, gick nämligen i Strasshof-lägret ett rykte samma dag, som han kom dit (25/4-45) att ett stort antal prominenta medfångar skulle ha blivit överförda till ett annat läger. Bland dessa skulle för övrigt befunnit sig en kusin till Eisenhart, Baron Hans Butler-Ziegenberg, vars moder lär bo kvar i 4. Bezirk i Wien. Hennes adress kan återfinnas i telefonkatalogen. Denne Butler befinner sig nu, enligt vad man på grund av vaga underrättelser tror sig veta, vid god hälsa i Moskva.

Hodosi hade visat Eisenhart en med fotografi försedd legitimation, utställd år 1938 av den ungerska kriminalpolisen. Eisenhart bekräftar vidare, att Hodosi varit arresterad sedan februari 1945. Icke heller Eisenhart kan erinra sig namnet på någon av officerarna i NKDV-förbandet. Han vitsordar att detta kommando i slutet av maj eller början av juni förflyttades till Tjeckoslovakien (Prag?).

Eisenhart uppger, att han bl.a. hade två medfångar i Strasshof, en ungersk Greve X (namnet hade han glömt) och en Speditör Kirchner, som nu bor i Wien, 1. Bezirk, Spiegelgasse 5. Eisenhart anser, att om Wallenberg befunnit sig i Strasshof, måste Greve X, som varit attaché vid ungerska utrikesdepartementet, haft kännedom därom, i all synnerhe som han ju då troligen också befunnit sig i samma cell som Wallenberg.

Enligt Eisenharts bestämda uppfattning bör ovannämnde Kirchner kunna angiva namnet på Greve X. - En annan medfånge på Strasshof, som

kan ha känt Wallenberg, är en viss Bruno Czermak, I. Bezirk, Wien boende i närheten av Renngasse (möjligen Hohenstaufergasse 6).

Eisenhart gjorde på mig intryck att vara fullt tillförlitlig och lämnade beredvilligt alla begärda upplysningar. Han är beredd att i fortsättningen komplettera dem i den mån det är honom möjligt. Hans uppfattning var att Hodosi pratade mycket och icke vore mycket att förlita sig på. På min fråga förklarade han emellertid, att han icke trodde, att Hodosi med avsikt kunde misstänkas lämna felaktiga uppgifter i stort. Eisenharts nuvarande adress är: Durlach, Weinbergstrasse 7, tel. 674 (Metzger), kontor 4782.

Jag har på flera håll sökt höra mig för om möjligheterna att besöka Dr. W. Pitt Bäsler, i Lager 76, Hohenasperg bei Ludwigsburg (amerikanska zonen). Enligt de uppgifter jag hittills erhållit tycks detta icke vara möjligt. De kontaktmän jag med anledning därav anlitat ha hittills icke avlämnat rapport.

Stockholm den 23 augusti 1951.
Överlämnas till Kommissarien Danielsson, Stockholm, för kännedom.
Enligt uppdrag:

(Stig Engfeldt)
tjf. Byråchef

Avskrift av personligt och strängt förtroligt handbrev från t.f. Chargé d'Affaires Hammarskjöld, Wien, till Utrikesrådet Dahlman, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 16 augusti 1951.

Mina försök att få kontakt med den förut omskrivne Andreas Paul Somsich kröntes i slutet av förra veckan med framgång, då det visade sig att han för tillfället bor hos vänner (en baron von Holzhausen) i en by långt ute på landsbygden i utkanten av Salzkammergut, c:a 7 mil sydost om Linz.

Våra samtidiga ansträngningar att kontakta ungerska flyktingskretsar i och förlokalisering av Litke (Litpe) ha efter samtal med vår förbindelseman i inrikesministeriet lett till konstaterandet att ifrågavarande kontakt ej kan etableras i Wien, men möjligen i Linz eller Salzburg, där de ungerska flyktingarna ha de flesta av sina organisationer. (De ungerska officerarna lära ha sätet för sin organisation så långt borta som i Tirol). För att underlätta undersökningarna fick jag av säkerhetschefen i inrikesministeriet introduktionsbrev, innebärande mer eller mindre carte blanche, till säkerhetsdirektörerna för länderna Salzburg och Oberösterreich.

Sedan vi sålunda hade två ärenden till Linz och omnejd, fann jag det försvarligt att ägna den 14 och 15 (österrikisk helgdag) åt Somsich och säkerhetsdirektören i Linz.

1) Somsich visade sig icke vara identisk med den f.d. diplomat Ladislaus S. vi tidigare sökte utan en kusin till denne. Om Ladislaus berättade han, att denne efter kriget återvänt till tjänsten i utrikesdepartementet i Budapest. Under en kurirresa till Ankara i början av 1948 hade han passat på tillfället att hoppa av och hade sedan dess tjänstgjort hos I.R.O. i Rom, där han kunde påträffas under adress: Via della Pace 20. Enligt

vad Andreas Paul S. visste, ämnade hans kusin under den närmaste tiden begiva sig till Förenta Staterna.

2.) När jag sent på tisdag eftermiddag efter samtalet med Somsich hunnit några mil på väg att söka kvarter för natten, ombads jag av genom Somsich alarmerande gendarmeriposter att återvända till baron Holzhausens gård. Vid återkomsten visade det sig, att S. tydligen samtalsvis antytt vad min intervju hade rört sig om, varvid en närvarande broder till husets herre, en baron Kurt von Holzhausen, reagerat mycket starkt inför namnet Wallenberg, vilket han hört nämnas tidigare under sin krigsfångenskap i Ryssland. Hans historia var följande:

H. hade under slutet av kriget tillfångatagits och så småningom i januari 1946 hamnat i ett läger i Tjerepowitz (norr om Wolodka), där han stannat till september 1947, då han överfördes till Ivanowo. Under sin vistelse i Tjerepowitz hade han ofta talat med en österrikisk reservkapten Martin Weiss, född 1898, vilken tillhört en hög stab (Oberfeldkommendantur) i Lublin och där tillfångatagits i mitten av sommaren 1944. Han hade tillsammans med sin chef, en general Moser, under 1944 förts till Butirka-fängelset i Moskva, där han stannat i 9 månader till omkring mitten av 1945. I Butirka hade han sammanträffat med en svensk diplomat, Holzhausen ville t.o.m. minnas, att han nämnt namnet Wallenberg. H. hade enligt egen uppgift särskilt fäst sig vid denna Weiss' berättelse, då han ej kunnat för sig förklara vad en neutral svensk diplomat hade att göra i ett sovjetiskt statsfängelse. Weiss har troligen inte återvänt ur fångenskapen - detta skall jag dock söka kontrollera. Av Holzhausen har jag fått namnet på ytterligare en person, Strobele, son till presidenten för högsta domstolen, för vilken Weiss kan ha berättat sin historia och med vilken jag skall söka kolla uppgifterna.

3.) Trots kontakter med säkerhetsdirektören i Linz både den 14 och 15 kunde off hand inga upplysningar erhållas om Litke. Vederbörande, som har goda kontakter med ungerska präster och andra ledande inom flyktingskretsarna i västzonerna har dock lovat att diskret arbeta vidare och underrätta. Vissa trådar lära finnas.

Helt oväntat visade sig däremot Somssich ha känt L. vilken enligt vad han kunde minnas i förnamn heter Koloman (el. Kalman). L. hade innan han kom till finansministeriet tillsammans med Horthy's sedermera stupade son tjänstgjort i de ungerska statsjärnvägarna. Efter kriget hade S. ej träffat eller hört talas om L.

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 6 augusti 1951.
Strängt förtroligt.
P 2

ang. Sjöborgs-utredningen

P 2 Eu I

Broder,

Åberopande Ditt handbrev den 25 juli till Dahlman - som befinner sig på semester - i ärendet Butler-Ellenberg får jag meddela, att jag tyvärr ej kan lämna Dig några närmare uppgifter om Butlers eventuella vistelse i Moskva år 1947. Våra upplysningar härom grunda sig på ett samtal, som major Husberg i Baden-Baden haft i Wallenberg-affären - och den 29 mars 1947 inberättat till departementet - med en kusin till Butler, en viss von Eisenhart-Rothe. Denne uppgav vid tillfället ifråga, att Butler då, "enligt vad man på grund av vaga underrättelser tror sig veta", befunne sig vid god hälsa i Moskva. Varifrån Rothe fått detta, veta vi ej, men det är möjligt, att vi längre fram kunna finna oss nödsakade, att åter tala med honom om denna detalj.

u/ Stig Engfeldt

Attachén H a m m a r s k j ö l d ,
W i e n .

Stockholm den 31 juli 1951.
Överlämnas till Kommissarien Danielsson, Stockholm, för kännedom.
Enligt uppdrag:

Tanum a av sista st. 31/7

(Stig Engfeldt)
tjf. Byråchef

Avskrift av strängt förtroligt handbrev från Attachén Hammarskjöld, Wien, till Utrikesrådet Dahlman, Utrikesdepartementet, dagtecknat den 25 juli 1951.

Vid samtal den 23 dennes med Baronin Héléne Buttler, Mommsengasse 3/8 framkom följande.

Hennes son hade den 12 april 1945 av ryssarna bortförts från det pensionat i Wien där han bodde, med motivering att han vore aktiv officer och genomgått militärakademien i Wiener Neustadt. Han hade under någon tid hållits i olika läger eller fängelser i närheten av Wien, vilka visste hon inte. Den enda hållpunkt hon hade vore att han en tid vistats på en plats i närheten av Wien men där man talade ett främmande språk (Ivanka Ceklis?). Var hon fått detta ifrån kunde hon ej påminna sig. Sonen hade sedan förts österut och hon hade inte hört ifrån honom förrän vid jultiden 1948. Då hade hon uppsökts av en sudettysk vid namn Kurt (?) Eichinger vilken varit med i en transport österut vilken även Hans Buttler Ellenberg tillhört. Öster om Tobolsk (öster Ural) hade transporten plötsligt uppdelats och en del fångar bland dem Eichinger fått återvända hem. Resten hade tydligen fortsatt vidare österut.

Om Buttler hade Eichinger sagt han varit vid god hälsa, bättre klädd och behandlad än de övriga samt överhuvudtaget verkade ha en förmånsställning i förhållande till de övriga fångarna.

Min kommentar till detta är att han kan ha tillhört de "prominenta" fångarna från Ivanka (Ceklis)†. Det ryska understrykandet av hans egenskap av yrkesmilitär samt den tydligen relativt goda behandlingen kan tyda på att han såsom officer användes i något utbildningssammanhang långt österut. Härvid

Obs! † "prominenta fångar" ha (av Eisenhardt-Rothe) omtalats i samband med Strasshof – ej Ivanka.

bör man även komma ihåg att Buttler tydligen tillhörde den österrikiska motståndsrörelsen mot nazisterna.

Vi komma givetvis att genast vidtaga åtgärder för följandet av spåret Eichinger. För detta ändamål vore det emellertid av intresse att om möjligt erfara detaljer om i vilket sammanhang Buttler setts i Moskva år 1947.

Min chef är idag i Salzburg för att tala med furst Loynoy. Vi återkomma senare härtill samt till Somsić.

I Budapests P.M. om undersökningarna beträffande Langfelder uppgives flera gånger att de tillfrågade personerna ej känna till fru Steiner. Jag vill ej underlåta att nämna att detta har sin förklaring i att hon förvärvat sitt nuvarande namn och medborgarskap genom äktenskap med en österrikisk medborgare.

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 6 juli 1951.
Personligt och strängt förtroligt.

Avskrift.
ang. Sjöbergs-utredningen

Stockholm den 6 juli 1951.
Överlämnas till Kommissarien Danielsson,
Stockholm, för kännedom. (hemligstpl.)
Enligt uppdrag: P 2 Eu I

(Stig Engfeldt)
tjf. Byråchef

Broder,

Med tack för Ditt handbrev den 27 nästlidne juni angående Butler-Ellenberg och Somsié ber jag Dig taga kontakt med modern eller låta annan lämplig person göra detta för att om möjligt erhålla en ytterligare upplysning i ärendet. Även Somssich skulle man väl kunna närma sig för att fråga, om han i sin tur möjligen känner till den av oss eftersökte Somsié (Somosic).

u/ Sven Dahlman

t.f. Chargé d'Affaires Hammarskjöld,
W i e n .

Hbr. 23/5 Belfrage – Dn.

Butler-Ziegenberg söhnes, även i landsorten.
Det dröjer säkdesämnen.

Engfeldt/Rtz

Stockholm den 27 april 1951.
Strängt förtroligt. 1 bil.

ang. Sjöborgs-utredningen

P 2 Eu I

Broder,

I samband med den utredning av Wallenberg-affären, som för närvarande bedrives inom departementet, fullföljas bl.a. vissa äldre spår och uppslag. Sålunda vore det av stort intresse om en viss österrikisk baron Hans Butler-Ziegenberg, som i början av år 1945 befann sig i rysk fångenskap och alltjämt år 1947 torde ha befunnit sig i ryska händer i Moskva, kunde uppspåras och närmare höras, om han sett eller hört talas om Wallenberg. Oberoende härav vore det av intresse att få höra till vilka olika fängelser Butler-Ziegenberg förts från Strasshof c:a 3 mil nordost om Wien på vägen mot Gänserdorf, varifrån han torde ha bort-transporterats omkring den 25 april 1945, enligt uppgift tillsammans med ett stort antal prominenta fångar. I närslutna kortfattade kommentar (i utdrag) återgivas de synpunkter, som äro av särskild vikt i detta fall.

./.

Såsom framgår av kommentaren, skulle Ziegenbergs moder år 1947 ha bott i Wien, Bezirk 4, och hennes adress finnas i telefonkatalogen. Jag får be Dig under diskreta former söka fastställa, om sonen nu återvänt från fångenskapen och i så fall söka kontakt med honom för att erhålla de önskade upplysningarna. Jag behöver ju inte tillägga, att det vore ytterst betydelsefullt, om det kunde fastställas, att Ziegenberg verkligen sammanträffat med eller sett Wallenberg eller i övrigt har några upplysningar att lämna, som kunde kasta något ljus över dennes tragiska öde.

I den bifogade kommentaren framhålles även önskvärd-

Envoyén B e l f r a g e ,
W i e n .

heten få kontakt med en f.d. ungersk attaché, greve Somšić (eller Somošić), som också skall ha suttit fängslad i bl.a. Strasshof i början av 1945. Du finner ytterligare erforderliga upplysningar i saken i Mallings handbrev från Wien den 21 juni 1947 till Grafström. Enligt vad däri uppgives skulle den då frigivne Somšić visserligen i maj/juni 1945 ha haft för avsikt att från Wien bege sig tillbaka till Ungern, men det är väl långtifrån säkert att så skett. Det vore av intresse, om Du kunde få fastställt, om han eventuellt fortfarande är kvar i Österrike eller vart han eljest begivit sig samt, om han är kvar, uppsöka även honom.

u/ Sven Dahlman

Ink. 20/4 (fr. Sjöman)

Kommentarer till Hodosi-spåret.

Hur mycket tilltro kan sättas till Hodosis berättelse, och kan man anse, att hans utsaga helt vederlagts av de övrigas berättelser?

Utgångspunkten är Wallenbergs anhållande, och så mycket får väl anses bevisat, att han berövades sin handlingsfrihet i och med att han den 17 januari 1945 begav sig i de ryska officerarnas sällskap österut från Pest. Hur långt öster ut han förts är ovisst. Att han passerat Gödöllö torde kunna antagas med tämligen stor visshet. Möjligt är att han förts bort till den ungersk-rumänska gränsen och måhända ända ned till Focsani. Men Hodosis uppgift, om att han sammanträffat med Wallenberg i ~~Banhida, 80 km~~ väster om Budapest den 25 mars 1945 kan mycket väl vara sann. Vidare kan det vara sant, att Hodosi och Wallenberg varit arresterade i samma läger under vandringen väster ut ända fram till Strasshof, men att Hodosi i sin berättelse inför majoren Husberg icke närmare tänkt över detaljerna utan sagt, att Wallenberg varit med ända till Deutsch-Winterstoll.

Eisenhart-Rothes uppgift i de knapphändiga anteckningar, som major Husberg gjort, är mycket viktig, ty enligt vad Eisenhart-Rothe hört, hade ett rykte cirkulerat i Strasshof om att ett stort antal prominenta medfångar omkring den 25/4 1945 skulle ha överförts till ett annat läger. Bland dessa skulle Eisenhart-Rothes kusin, baronen Hans Butler-Ziegenberg befunnit sig.

Utgående från Eisenhart-Rothes utsaga om prominenta fångars förflyttning till annat läger måste man medge, dels att Hodosis berättelse kan vara med verkligheten överensstämmande och dels att denna berättelse stödjes på ett utomordentligt övertygande sätt av von Maasburg, som säger, att han skulle ha sett Wallenberg i Ivanka (Ceklis) från den 4 maj 1945 till den 4 juni 1945. (Ivanka /Ceklis/ ligger icke långt från Bratislava, d.v.s. den stad, som Hodosi säger sig ha passerat närmast före ankomsten till Strasshof.) Om man kan anse, att Eisenhart-Rothes utsaga är trovärdig, så är det ju mycket möjligt, att Wallenberg tillhörde de prominenta fångar, vilka omkring den 25 april 1945 överfördes från Strasshof till annat läger och att detta andra läger just var Ivanka (Ceklis).

Mot påståendet om att Wallenberg och Hodosi skulle ha kunnat vara tillsammans i olika läger fram till Strasshof talar visserligen bankiren Ängeströms berättelse, men den tvekan, som råder

beträffande Hodosis pålitlighet torde inte vara alldeles omotiverad ifråga om bankiren Engeström. Det torde vara så, att Engeström hade åtskilliga ekonomiska intressen att bevaka i Ungern, dit han, om jag icke är fel underrättad, företog en illegal resa något år efter kriget, och sett mot en sådan bakgrund är det kanske inte så underligt, att han icke ville göra något uttalande, som kunde ådraga honom kommunisternas onåd.

Åtgärder beträffande spåret Hodosi:

1) Eisenhart-Rothes kusin baronen Hans Butler-Ziegenberg bör om möjligt uppspåras. År 1947 torde hans moder ha varit boende i Bezirk 4 i Wien och hennes adress skulle finnas i telefonkatalogen. 1947 torde Butler-Ziegenberg ha befunnit sig vid god hälsa i Moskva. Kontakten med Butler-Ziegenberg är synnerligen viktig, emedan han förmodligen skulle vara i stånd att yttra sig om, huruvida Wallenberg varit med bland de prominenta fångar, som omkring den 25 april 1945 skulle ha överförts från Strasshof till annat läger. Skulle det visa sig, att just Butler-Ziegenberg passerat de av von Maasburg omnämnda platserna Ivanka (Ceklis), Theresianum i Wien, så vore ju Butler-Ziegenbergs utsaga ett gott stöd för von Maasburgs uppgifter, även om Butler-Ziegenberg inte kunde bestämt yttra sig om, huruvida Wallenberg varit med bland de s.k. prominenta fångarna.

2) Den av Eisenhart-Rothe omnämnde greven Ladislaus Somošić, av advokaten dr Walter Fürer kallad greve Somsich, torde också böra efterforskas, enär han såsom ungersk attaché måhända kände till Wallenberg och då han var arresterad i Strasshof ligger det måhända inom möjligheternas gräns, att han skulle kunna sitta inne med mera upplysningar om Wallenberg.

3) Vad Butler-Ziegenberg beträffar får jag hemställa, att vår beskickning i Wien söker fastställa Butler-Ziegenbergs adress, om han återkommit från fångenskapen i Ryssland.

4) Kan genom departementets försorg Somšićs nuvarande vistelseort fastställas? I så fall kan någon representant för vederbörande beskickning taga kontakt med Somšić och höra honom angående hans eventuella kännedom om Wallenberg.

Stockholm den 18 april 1951.

Otto Danielsson

(Otto Danielsson)

Hodosi

(Engeström, Lundberg, Eisenhart von Rothe, baron Butler Ziegenberg, greve Sonsich, Kirchner, Fürer, Czermak).

Brev Lauer 5.7.46
" Imfeld 1.7.46
" UD 8.7.46
Tel. UD 13.7.46
" Bukarest 15.7.46
" UD 16.7.46
Brev UD 17.7.46
Tel. Bern 17.7.46
P.M. UD 19.7.46
Brev Grafström 22.7.46
Tel. Bukarest 1.8.46
Brev UD 3.8.46
Tel. UD 12.8.46
Tel. Budapest 18.9.46
Tel. UD 20.9.46
Tel. Wien 26.9.46
Rapport Budapest 16.9.46
Tel. UD 1.10.46
Tel. Budapest 2.10.46
Brev Malling 26.9.46
Tel. UD 4.10.46
Tel. UD 4.10.46
Brev UD 28.11.46
Tel. Budapest 30.11.46
Tel. UD 2.12.46
Brev Grafström 14.12.46
Rapport Budapest 16.12.46
Tel. Wien 18.12.46
Brev Grafström 20.12.46
Brev Husberg 29.1.47
Brev Husberg 29.3.47
Brev Grafström 12.4.47
Brev Wien 21.6.47
Brev UD 23.6.47
Klipp Dagens Nyheter 23.8.47 (pressdossieren)
Klipp Stockholms-Tidningen 24.8.47 (pressdossieren)
Klipp " " 24.8.47
Brev von Dardel 25.8.47 + klipp
Brev Grafström 26.8.47

5.7.46 underrättades UD av en dr. Lauer om att denne från Carlo Imfeld, delegat för Internationella Röda Korset i Budapest, erhållit följande 1.7.46 daterade brev:

"Am 16. März 1946 traf ich Hodosi Kovacs Geza, Grenzoberleutenant in Orosvar. Er gab an mit Sekretär Engeström und einem Herrn Wallenberg in einer Ortschaft mit Namen Wintertoll in der Tschechoslovakei gemeinsam in russischer Haft gesessen zu haben.

Kovacs Hodosi wurde am 11. Januar 1945 von der 43. russischen Division gefangen genommen und zwar in Buda Dünde utca. Herr Engeström sei gegenwärtig zurück in Schweden; er sei freigelassen worden, Wallenberg jedoch wurde mit obiger Division abtransportiert. Die russische Division 43 sei gegenwärtig in Focsani Bessarabien stationiert."

17.7.46 meddelade beskickningen i Bern, att den kontaktat bankiren Engeström. Denne uppgav, att hon under tiden februari - juni 1945 jämte Hodosi och andra av ryssarna fängslade personer vistats på ett flertal platser, möjligen även Winterstoll, men under denna tid varken sett W-g eller hört honom omtalas. Sista gången han träffat W-g hade varit strax före julen 1944.

19.7.46 upplyste en person vid namn Manfred Lundberg, att han i augusti 1945 hållits fängslad i Focsani-lägret, men att han aldrig hört talas om W-g och ej heller hört att det skulle ha funnits någon svensk i lägret.

1.8.46 meddelade beskickningen i Bukarest, att de ryska militärmyndigheterna i Rumänien förklarat sig icke kunna fastställa om W-g varit i Focsanilägret.

16.9.46 inrapporterade beskickningen i Budapest, att den varit i direkt förbindelse med Hodosi, som därvid yttrat följande:

"Hodosi, som länge vistats i Sydamerika och Ostindien, hade år 1938 anställts som detektiv vid ungerska polisen med tjänstgöring vid byrån för kontroll av utlänningar. I denna sin egenskap hade han sommaren 1944 sammanträffat med W-g och av denne sedermera anförtrotts vissa uppdrag; bl.a. hade han fungerat som förbindelseman mellan W-g och olika ungerska myndigheter. Den 25 februari 1945 hade Hodosi arresterats av den ryska polisen i Budapest på grund av innehav av främmande valuta (förmodligen även med anledning av sin tidigare verksamhet vid polisen) och därefter under tre månader hållits i fängsligt förvar hos ett NKVD-förband, av Hodosi kallat "46:e NKVD-kommandot", som följt efter frontTrupperna allteftersom de framryckt och till följd härav ofta bytt kvarter. Han kunde icke tälla namnen på några officerare eller kunde ge andra uppgifter till ledning för förbandets identifiering. Från den 25 mars (NKVD-förbandet hade då legat i Banhida 30 km från Budapest) hade även W-g varit fånge i samma lokal som Hodosi. De hade tillsammans hållits i fängsligt förvar och delat cell till dess Hodosi frigetts. Den 30 mars hade kvarteret flyttats till Nagy-Igmánd, den 2 april till Györ den 5 april till Nagyarovár, den 10 april till Bruck, därefter till Bratislava, Strasshofe samt slutligen till Deutsch-Winterstoll i Tjeckoslovakien, dit förbandet anlänt den 7 maj. Några veckor senare den 27 maj, hade Hodosi fått lämna fängelset och sedan dess icke sett W-g.

W-g hade omtalat för Hodosi, att han arresterats på en gata i Budapest av ryska NKVD-polisor (tidpunkten därför kunde Hodosi ej erinra sig) och sedan dess hållits i fängsligt förvar hos ryssarna. Han hade anklagats för att ha varit ledare för en verksamhet, som understött tyska och nationalsocialistiska element i Ungern samt bedrivit spionageverksamhet. W-g hade varit klädd i en grå-

aktig enradig sportkostym och låga bruna sportskängor med spännen. Hodosi uppgav vidare, att W-g sagt sig vara frimurare. När Hodosi sista gången sett W-g, hade denne varit mycket avmagrad men vid gott mod trots umbärandena under fängelsevistelsen.

På fråga, huruvida andra medfångar sammanträffat med W-g, sade sig Hodosi endast känna namnet på en, nämligen österrikaren Georg Eisenherth von Rothe, som i slutet av april någon dag varit inhyst i samma cell som W-g och Hodosi i Strasshof. von Rothe hade varit ingenjör vid Floridsdorffs lokomotivfabrik och bodde nu Himmelfortgasse 14, Wien I. (Härom har beskickningen direkt tillskrivit t.f. chargé d'affaires Malling i Wien). De övriga medfångarna hade varit tre Vlassov-officerare, vars namn Hodosi ej kunde erinra sig och som troligen ej längre vore i livet.

Vid återkomsten till Budapest i början av juni 1945 hade Hodosi i enlighet med instruktioner av W-g velat uppsöka svenska beskickningen, men då någon sådan icke existerat vid denna tid, hade han omtalat sina upplevelser bl.a. för journalisten Szatmári (korrespondent till Svenska Dagbladet och Basler Nachrichten samt ordförande i utlandskorrespondenternas förening härstädes). Kort därefter hade Hodosi förflyttats till sin nuvarande post vid gränspolisen i Oroszvár, en by vid gränsen till Tjeckoslovakien.

De i Hodosis berättelse förekommande tids- och ortsuppgifterna återfinnas i de fickdagsboksanteckningar, som Hodosi nedskrev kort efter fängelsevistelsen, W-g:s namn förekommer dock icke där. Med bestämdhet hävdar Hodosi, att det icke föreligger något tvivel om att medfången varit identisk med W-g, som Hodosi säger sig ha känt väl. Rörande Hodosis trovärdighet finnes emellertid anledning att ställa sig skeptisk. Han gör icke intryck av att vara ett vare sig omdömesgillt eller vederhäftigt vittne. För att bestyrka sina uppgifter om samarbetet med W-g har Hodosi refererat till några av dennes medhjälpare, vilka emellertid sakna kännedom om Hodosis förbindelser med W-g. Det är dock troligt, att han åtminstone sett W-g och kände denne till utseendet. Dr. Sándor Brody (vicepresident i köpmannaförbundet), som känner Hodosi från dennes verksamhet såsom detektiv vid det läger, där Brody var internerad 1944, förklarar, att Hodosi i tjänsten uppförde sig väl mot de internerade - "er war anständig und wohlgesinnt" - men karakteriserar honom i övrigt som en föga pålitlig person, som vore i stånd att duka upp de mest fantastiska påståenden. Varken Brody eller någon annan tillfrågad har hört Hodosi omnämna sitt samarbete med W-g. Hodosis uppgift att han i juni 1945 berättat sina upplevelser för Szatmári är enligt denne fullständigt gripna ur luften. Hodosi hade överhuvudtaget aldrig ens nämnt W-g:s namn för Szatmári. Som journalist hade Szatmári självfallet icke försummat något tillfälle att söka skapa klarhet rörand. W-g:s försvinnande. Szatmári betecknade Hodosi som lögnaktig och otillförlitlig - "ein ganz übler Mensch" - vars utsago om samarbetet med W-g icke förtjänade tilltro.

I avvaktan på möjlighet att konfrontera Hodosi med W-g:s medhjälpare söker beskickningen kontrollera riktigheten av Hodosis uppgifter och inhämta upplysningar för bedömande av hans trovärdighet."

26.9.46 upplyste beskickningen i Wien, som anmodats kontakta Rothe, att denne i mars 46 avrest till München. Hans nuvarande adress vore okänd i Wien.

Statsministerns interpellationssvar 27.11.46, såvitt angår

ifrågavarande spår, återfinnes å sid. 15 nr 58 i Andra Kammarens protokoll. Enligt svaret skulle Hodosi ha uppgett att W-g transporterats till Focsani. Detta har Hodosi icke sagt (se Imfelds brev 1.7.46 och beskickningens i Budapest rapport 16.9.46). Ej heller Engeströms utsagor ha i svaret riktigt återgivits. Mot dessa felaktigheter har W-g:s familj reagerat (se klipp ur Stockholms- Tidningen 24.8.47, bilagt pressdossieren).

Dokumentation efter 27.11.46.

29.3.47 inberättade major Husberg i Baden-Baden att han lyckats få kontakt med von Eisenhart-Rothe och därvid inhämtat följande:

"Eisenhart hade från den 25/4 till den 12/5 1945 setat i samma "Schweinestall" i Strasshof som Hodosi. Under denna tid fanns icke någon med namnet W-g och icke heller någon svensk medfånge i samma cell. Eisenhart anser med bestämdhet att han i så fall skulle ha erinrat sig detta, även om W-g endast en mycket kort tid vistats i cellen. Detta emedan en av Eisenharts bästa vänner just heter W-g. Därigenom kan anses bevisat, att Hodosis uppgift måste vara felaktig att W-g skulle befunnit sig såsom fånge i samma lokal som Hodosi under hela den tid intill dess Hodosi frigivits. Möjligen kan däremot W-g ha varit Hodosis medfånge till omkring den 25/4 45 (före det Eisenhart togs i förvar i samma cell som Hodosi). Enligt vad Eisenhart uppger, gick nämligen i Strasshof-lägret ett rykte samma dag, som han kom dit (25/4-45) att ett stort antal prominenta medfångar skulle ha blivit överförda till ett annat läger. Bland dessa skulle för övrigt befunnit sig en kusin till Eisenhart, Baron Hans Butler-Ziegenberg, vars moder lär bo kvar i 4. Bezirk i Wien. Hennes adress kan återfinnas i telefonkatalogen. Denne Butler befinner sig nu, enligt vad man på grund av vaga underrättelser tror sig veta, vid god hälsa i Moskva.

Hodosi hade visat Eisenhart en med fotografi försedd legitimation, utställd år 1938 av den ungerska kriminalpolisen. Eisenhart bekräftar vidare, att Hodosi varit arresterad sedan februari 1945. Icke heller Eisenhart kan erinra sig namnet på någon av officerarna i HKDV-förbandet. Han vitsordar att detta kommando i slutet av maj eller början av juni förflyttades till Tjeckoslovakien (Prag ?).

Eisenhart uppger, att han bl.a. hade två medfångar i Strasshof, en ungersk Greve X (namnet hade han glömt) och en speditör Kirchner, som nu bor i Wien, 1. Bezirk, Spiegelgasse 5. Eisenhart anser, att om W-g befunnit sig i Strasshof, måste Greve X, som varit attaché vid ungerska utrikesdepartementet, haft kännedom därom, i all synnerhet som han ju då troligen också befunnit sig i samma cell som W-g.

Enligt Eisenharts bestämda uppfattning bör ovannämnde Kirchner kunna angiva namnet på Greve X. - En annan medfånge på Strasshof, som kan ha känt W-g, är en viss Bruno Czernak, 1. Bezirk, Wien, boende i närheten av Rennagasse (möjligen Hohenstaufergasse 6).

Eisenhart gjorde på mig intryck att vara fullt tillförlitlig och lämnade beredvilligt alla begärda upplysningar. Han är beredd att i fortsättningen komplettera dem i den mån det är honom möjligt. Hans uppfattning var att Hodosi pratade mycket och icke vore mycket

att förlita sig på. På min fråga förklarade han emellertid, att han icke trodde, att Hodosi med avsikt kunde misstänkas lämna felaktiga uppgifter i stort. Eisenharts nuvarande adress är: Durlach, Weinbergstrasse 7, tel. 674 (Metzger), kontor 4782."

12.4.47 sände Grafström i UD Hasbergs ovannämnda rapport till Malling i Wien och tillade därvid: "Att Rothe icke skulle ha något att berätta om W-g, var ju väntat efter de tidigare uppgifter vi fått om Hodosis tillförlitlighet, men för säkerhets skull bör Du nog söka komma i förbindelse med de två herrarnas i brevet angivna medfångar."

21.6.47 avlät Malling till Grafström följande brev:

"Åberopande Ditt handbrev den 12 april 1947 i angelägenheten W-g, vilket hit inkom den 3 maj, ber jag härmed få meddela, att jag den 24 maj lyckades få ett samtal med speditör Kirchner, vilken just försatts på fri fot (han har varit medlem av nationalsocialistiska partiet). Kirchner var enligt egen uppgift i Strasshof från den 15 april - 17 maj 1945. (Senare har jag funnit, att han torde ha misstagit sig med hänsyn till det sistnämnda datum). Han kunde icke erinra sig något, som tydde på att W-g varit i Strasshof. Den ungerske attachén, vars namn Eisenhart ej kunde erinra sig, vore enligt Kirchner greve Ladislaus Somošić. På min fråga, om Kirchner kände till Bruno Czermak, bekräftade Kirchner, att denne vore honom bekant. Han varnade emellertid bestämt från att ta kontakt med Czermak; denne hade ett synnerligen dunkelt politiskt förflutet och man kunde befara, att han skulle lämna vilseledande uppgifter och visa utpressartendenser. Utan särskilda instruktioner från Departementet finner jag därför ej rådligt att ta kontakt med Czermak. - Den ryske lägerkommendanten i Strasshof, hette enligt Kirchner kapten Petrow.

Kirchner rekommenderade mig vid samtal den 27 maj att uppsöka advokaten dr. Walter Fürer i Wien. Jag lyckades få ett sammanträffande med honom den 19 dennes. Därvid erfor jag, att han på Ytterbergs tid som jurist biträtt generalkonsulatet. På mig gjorde han ett förtroendegivande intryck.

Fürer hemnade i Strasshof till följd av en angivelse, som egentligen avsåg en känd nazistpamp och advokat med samma namn (dock stavat Führer). Under tiden den 23 april - 9 maj vistades Fürer i Strasshof. Fångarna sökte gärna kontakt med honom för att han i sin egenskap av advokat skulle råda dem, hur de borde lägga sitt försvar. Han hade emellertid aldrig hört något om W-g eller om någon svensk i lägret Strasshof. Enligt Fürer upplöstes Strasshof den 9 maj, och den 12 maj övertogs lägret av civila. (Med anledning av denna uppgift ifrågasätter jag riktigheten av Kirchners uppgift om när han lämnade Strasshof.)

De flesta fångarna överfördes till Waldenschlag söder om Budweiss (på vägen Budweiss-Linz). Där hade Fürer också sammanträffat med greve Somsich (Kirchners Somošić). Denne, som var attacherad till ungerska beskickningen i Agram, hade vid ryssarnas intåg i Wien tillfälligt befunnit sig här och stått i kontakt med ungerska beskickningen. Han hämtades under sin vistelse i Wien och fördes till Strasshof. Från Waldenschlag återvände Somsich till Wien, som han lämnade i maj/juni 1945 för att bege sig till Ungern. Han lär ha besuttit gods i Västra Ungern.

Fürer varnade också bestämt för Czermak. Han lovade att diskret söka ta kontakt med några kvinnliga fångar från Strasshof, som för närvarande troligen vistades i Wien och vilka - som Fürer uttryckte sig - "på grund av fördomsfria principer" haft nära förbindelser med det ryska vaktmanskapet och därigenom varit väl informerade om vilka fångar som funnits på Strasshof. Det vore ju möjligt, att de därvid hört något, som kan ge en ledtråd.

Skulle jag vid fortsatt samtal med dr. Fürer erfara något av intresse, skall jag givetvis omgående återkomma till saken.

För de fortsatta efterforskningarna vore jag tacksam för att få erhålla ett noggrant signalement på W-g samt också två karakteristiska fotografier av honom. Den bild jag tidigare hade, har jag lämnat till österrikiska polischefen här."

23.6.47 skrev Grafström till Malling att det med hänsyn till omständigheterna icke syntes nödvändigt att kontaktera Czermak.

Utrikesministerns interpellationssvar 1.7.47, såvitt angår ifrågavarande spår, återfinnes å sid. 138 nr 31 i Andra Kammarens protokoll.

Dokumentationen efter 1.7.47

Innehåller intet av intresse.

Stockholm den 30 mars 1951.

Av Kommissarie Danielsson (gen. fuk. Sjöman) 20/4 1954 övertämnad sammanställning av handlingar rörspäret Hodosi.

vskrift.

arlo Imfeld
plateau de Champel

Genf, den 1.Juli 1946

~~Kab.-sekr. o. Dr. Haftdel~~ S.E.

Sehr geehrter Herr Dr Lauer,

Ich erhielt heute Ihr w.Telegramm vom 29.6.46 und bestätige Ihnen meine telegraphische Antwort.

Am 16.März 1946 traf ich Hodosi Kovacs Geza, Grenzoberleutenant in Orcsvar. Er gav an mit Bankier Engelström und einem Herr Wallenberg in einer Ortschaft mit Namen Winterstoll in der Tschechoslovakei gemeinsam in russischer Haft gesessen zu haben. Kovacs Hodosi worde am 11. Januar 1945 von der 43.russischen Division gefangen genommen und zwar in Buda Dünde utca. Herr Engelström sei gegenwärtig zurück in Schweden; er sei freigelassen worden, Wallenberg jedock wurde mit obiger Division abtransportiert. Die russische Division 43 sei gegenwärtig in Focsani Bessarabien stationiert.

Ich weiss nicht was diese Informationen wert sind; ich wäre aber sehr froh wenn sie endlich zur Auffindung Ihres armen Freundes beitragen könnte. Falls dieser Herr Engelström existiert, so frage ich mich warum er nicht schon längst mit der Familie des Verschwundenen Kontakt aufgenommen hat. Weil das som unwahrscheinlich klingt, habe ich von einer Weiterleitung des Berichtes Hodosi bis heute abgesehen.

Mit freudschaftlichem Gruss, Ihr ergebener

C. Imfeld

(i övrigt Dan... ...mentar) S.E.

968

Avskrift.

Stockholm den 5-7 1946.

Utrikesrådet Grafström,
Kgl. Utrikesdepartementet,
Gust. Adolfstorg,
Stockholm.

Från Herr Carlo Imfeld har jag just erhållit bifogade skrivelse i saken Raoul Wallenberg. Herr Imfeld har ofta varit i Budapest såsom huvuddelegat för Internationella Röda Korset och åtnjuter det bästa anseendeoch är mycket tillförlitlig. Jag ber Eder emellertid att icke ange vare sig herr Imfelds namn eller mitt i denna angelägenhet.

Högaktningsfullt

Oläsligt namn.
(Lauer)

969

vskrift.

Stockholm den 8.7.46.

Till Dr Edward M. Engeström, Malmö. Fridhemsborg.

En av Internationella röda korsets i Genève tidigare delegater i Ungern har meddelat följande:

"Am 16. März 1946 traf ich Hodosi Kovacs Geza, Grenzoberleutenant in Orosvar. Er gab an mit Bankier Engelström und einem Herrn Wallenberg in einer Ortschaft mit Namne Winterstoll in der Tschechoslovakei gemeinsam in russischer Haft gesessen zu haben. Kovacs Hodosi wurde am 11. Januar 1945 von der 43. russisdhen Division gefangen genommen und zwar in Schweden; er sei freigelassen worden, Wallenberg jedoch wurde Mai 26, 1945 sei gegenwärtig in Focsani Bessarabien stationiert."

Med anledning av dessa uppgifter vore Utrikesdepartementet tacksamt erfara, huruvida med där omnämnde bankir Engelström skulle kunna åsyftas Eder person, samt i så fall erhålla alla de upplysningar Ni kan lämna rörande den herr Wallenberg, med vilken Ni skulle ha sammanträffat.

/u/ Lundborg
Byråchef.

Avskrift.

Telegram från Stockholm den 13.7.46.

Till Bukarest.

Enligt via Schweiz ingången uppgift skulle den i januari 1945 försvunne Raoul Wallenberg i maj 1945 blivit transporterad med 43:dje ryska divisionen från Tjeckoslovakien till Facsani i Bessarabien. Enligt uppgift från privat håll skulle fru Asker äga möjlighet under hand erhålla vissa uppgifter angående interne-rade i Facsani. Telegrafera huruvida något kan erfaras denna väg.

Cabinet

Avskrift.

Telegram från Bukarest den 15/7 1946.

Edert chiffer 57. Genom R.K. är det ej möjligt att få upplysning, då detta aldrig tillåtits kontakt med ryska fångläger. Möjligen kan Manfred Lundberg, vår 50 av den 6 november 1945, veta något, då denne vid samma tidpunkt som angivits fördes från Tjeckoslovakien till Facsani. Skall söka att genom ryske överbefälhavaren i Rumänien få upplysning, men föga hopp att de lämna nådan, i varje fall kommer svar att dröja länge. Har genom lutherska biskopen Sibiu begärt diskret efterlysning i evangeliska församlingarna efter person omnämnd i Edert enclair 46, vilken sannolikt sachsare, som bortförts för tvångsarbete i Ryssland. Arbetsfrivilliga i Ryssland finns ej.

Reuterswärd.

Avskrift.

Telegram från Stockholm den 16.7.46.
Till Bern.

En av Internationella röda korsets i Genève tidigare delegater i Ungern har meddelat, att han mars 1946 träffat en Grenzoberleutnant Hodosi Kovacs Geza i Orosvar, som uppgivit att han suttit fängslad tillsammans med en bankir Engeström och Wallenberg i en ort Winterstoll i Tjeckoslovakien. Hodosi Kovacs hade tillfångatagits 11 januari 1945 i Buda Dünde utca av fyrtiotredje ryska divisionen. Engeström hade frigivits och återvänt till Sverige medan Wallenberg den 26 maj 1945 blivit bortförd med nämnda division, som för närvarande vore stationerad i Facsani i Bessarabien. Engeström, som torde vara identisk med doktor Edward M. ~~Engeström~~, Fridhemsborg, Malmö, lär numera vistas under adress Hotel Bauraulac, Zürich. Sök om möjligt höra honom i saken.

Cabinet

Avskrift.

Telegram från Bern den 17/7 1946.

Edert chiffer 65. Engeström uppger sig sista gången träffat Wallenberg strax före julen 1944. Tiden februari-juni i fjol vistades han jämte Hodosi och 160 andra av ryssarna fängslade personer på ett flertal platser, möjligen även Winterstoll. Erhöll denna tid aldrig minsta meddelande från eller om Wallenberg ännu mindre såg honom. Vid Sverige-besök i vintras överlämnade Wallenbergs familj en Bericht, gjord av IRK-delegaten Weichmann, Budapest, den siste som enligt Engeströms uppfattning sammanträffat med Wallenberg.

Söderblom.

Avskrift.

P.M.

Herr Manfred Lundberg, Svartmangatan 16 I, har per telefon upplyst, att han hållits fängslad i Facsanilägret i tre veckor i augusti månad 1945. Han hade aldrig hört talas om Raoul Wallenberg och hade ej heller hört, att det skulle ha funnits någon svensk i lägret. De flesta fångarna fördes efter några veckor vidare till olika läger i Kaukasus.

Stockholm den 19 juli 1946.

Avskrift.

Stockholm den 22 juli 1946.

Till Doktor Kálmán L a u e r, Stockholm.
/Valhallavägen 174/

Åberopande Edert brev den 5 dennes ber jag få meddela, att Utrikesdepartementet genom beskickningen i Bern varit i förbindelse med doktor Edward M. Engeström, som för närvarande vistas i Zürich. Engeström meddelade, att han sista gången träffat Wallenberg strax före jul 1944. Han uppgav sig ha vistats under tiden februari - juni 1945 jämte den av herr Imfeld omnämnde Hodosi på ett flertal olika platser, möjligen även i Winterstoll. Under denna tid erhöll han aldrig minsta meddelande från eller om Wallenberg; ännu mindre träffade han honom.

/u/ Grafström

Avskrift.

Stockholm den 3 augusti 1946.

Till Doktor Kálmán Lauer, Valhallavägen 174, Stockholm.

I anslutning till utrikesrådet Grafströms brev den 22 juli 1946 ber jag få meddela, att beskickningen i Bukarest inberättat, att vederbörande ryska myndigheter därstädes förklarat, att det tyvärr vore omöjligt fastställa, om Wallenberg uppehållit sig i lägret i Focsani.

Den i Aftonbladet den 29 juni och 7 juli 1946 omnämnda ungerskan Lichtner, som eventuellt skulle kunna lämna upplysningar om Wallenbergs försvinnande, har eftersökts av beskickningarna i Bern och Rom samt av konsulatet i Milano utan resultat. Hon har tyvärr på de platser, där hon vistats, fått mindre goda vitsord och i Milano, dit hon sist spårats, är hon även eftersökt av questuran "för oregelbundna affärer".

Bagge.

Avskrift.

Telegram från Stockholm den 12/8 1946.
Till Budapest.

Hodosi Kovacs Geza, Grnzoberleutnant i Orosvar har i mars 1946 för IRK-delegat uppgivit att han i början av 1945 i rysk fångenskap i Winterstoll Tjeckoslovakien sammanträffat med Raoul Wallenberg. Ungerska med svenskt skyddspass Livia Lichtner född 16 maj 1911 gift med Zoltan Lichtner född 29 november 1900 senaste här kända uppehållsort Milano numera eventuellt återvända till Budapest skulle enligt uppgift ha vissa upplysningar om Wallenberg.

Sök kontakta ovanstående telegrafera deras upplysningar.

Cabinet

Avskrift.

Telegram från Budapest den 14/8 1946.

Repetera Edert chiffer 5 från diarienummer till Geza samt n namnet Lichtners uppehållsort.

Gerring.

Avskrift.

Telegram från Stockholm den 15 augusti 1946.
Till Budapest.

Edert 9. Hodosi Kovacs Géza. Lichtners senast kända uppehållsort Milano, nu möjligen Budapest.

Cabinet.

Avskrift.

Budapest den 16 september 1946.
Nr 127
R 18

Strängt förtroligt.

Till Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes Ärendena.

I anslutning till vad telegrafiskt härifrån inberättats får jag vördsamt meddela, att jag denna dag i Oroszvár sammanträffat med gränslöjtnanten Géza Kovács Hodosi, som därvid lämnade följande upplysningar rörande legationssekreteraren Raoul Wallenberg.

Hodosi, som länge vistats i Sydamerika och Ostindien, hade år 1938 anställts som detektiv vid ungerska polisen med tjänstgöring vid byrån för kontroll av utlänningar. I denna sin egenskap hade han sommaren 1944 sammanträffat med Wallenberg och av denne sedermera anförtrotts vissa uppdrag; bl.a. hade han fungerat som förbindelseman mellan Wallenberg och olika ungerska myndigheter. Den 25 februari 1945 hade Hodosi arresterats av den ryska polisen i Budapest på grund av innehav av främmande valuta (förmodligen även med anledning av sin tidigare verksamhet vid polisen) och därefter under tre månader hållits i fängsligt förvar hos ett NKVD-förband, av Hodosi kallat "46:e NKVD-kommandot", som följt efter fronttrupperna allteftersom de framryckt och till följd härav ofta bytt kvarter. Han kände icke till namnen på några officerare eller kunde ge andra uppgifter till ledning för förbandets identifiering. Från den 25 mars (NKVD-förbandet hade de legat i Banhida 80 km från Budapest) hade även Wallenberg varit fån e i samma lokal som Hodosi. De hade tillsammans hållits i fängsligt förvar och delat cell till dess Hodosi frigetts. Den 30 mars hade kvarteret flyttats till Nagy-Igmánd, den 2 april till Györ, den 5 april till Magyarovár, den 10 april till Bruck, därefter till Bratislava, Strasshof samt slutligen till Deutsch-Wintersdall i Tjeckoslovakien, dit förbandet anlänt den 7 maj. Några veckor senare, den 27 maj, hade Hodosi fått lämna fängelset och sedan dess icke sett Wallenberg.

Wallenberg hade omtalat för Hodosi, att han arresterat på en

gata i Budapest av ryska NKVD-poliser (tidpunkten därför kunde Hodosi ej erinra sig) och sedan dess hållits i fängsligt förvar hos ryssarna. Han hade anklagat för att ha varit ledare för en verksamhet, som understött tyska och nationalsocialistiska element i Ungern samt bedrivit spioneriverksamhet. Wallenberg hade varit klädd i en gråaktig enradig sportkostym och låga bruna sportkängor med spännen. Hodosi uppgav vidare, att Wallenberg sagt sig vara frimurare. När Hodosi sista gången sett Wallenberg, hade denne varit mycket avmagrad men vid gott mod trots umbärandena under fängelsevistelsen.

På fråga, huruvida andra medfångar sammanträffat med Wallenberg, sade sig Hodosi endast känna namnet på en, nämligen österrikaren Georg Eisenharth von Rothe, som i slutet av april någon dag varit inhyst i samma cell som Wallenberg och Hodosi i Strasshofe. von Rothe hade varit ingenjör vid Floridsdorffs lokomotivfabrik och bodde nu Himmelfortgasse 14, Wien I. (Härom har beskickningen direkt tillskrivit t.f. chargé d'affaires Malling i Wien). De övriga medfångarna hade varit tre Vlassov-officerare, vars namn Hodosi ej kunde erinra sig och som troligen ej längre vore i livet.

Vid återkomsten till Budapest i början av juni 1945 hade Hodosi i enlighet med intruktioner av Wallenberg velat uppsöka svenska beskickningen, men då någon sådan icke existerat vid denna tid, hade han omtalat sina upplevelser bl.a. för journalisten Szatmári (korrespondent till Svenska Dagbladet och Basler Nachrichten samt ordförande i utlandskorrespondenternas förening härstädes). Kort därefter hade Hodosi förflyttats till sin nuvarande post vid gränspolisen i Oroszvár, en by vid gränsen till Tjeckoslovakien.

De i Hodosis berättelse förekommande tids- och ortsuppgifterna återfinnas i de fickdagboksanteckningar, som Hodosi nedskrev kort efter fängelsevistelsen; Wallenbergs namn förkommer dock icke där. Med bestämdhet hävdar Hodosi, att det icke föreligger något tvivel om att medfången varit identisk med Wallenberg, som Hodosi säger sig ha känt väl. Rörande Hodosis trovärdighet finnes emellertid anledning att ställa sig skeptisk. Han gör icke intryck av att vara ett vare sig omdömesgillt eller vederhäftigt vittne. För att bestyrka sina uppgifter om samarbetet med Wallenberg har

Hodosi refererat till några av dennes medhjälpare, vilka emellertid sakna kännedom om Hodosis förbindelser med Wallenberg. Det är dock troligt, att han åtminstone sett Wallenberg och kände denne till utseendet. Dr. Sándor Brody (vicepresident i köpmannaförbundet), som känner Hodosi från dennes verksamhet såsom detektiv vid det läger, där Brody var internerad 1944, förklarar, att Hodosi i tjänsten uppförde sig väl mot de internerade - "er war anständig und wohlgesinnt" - men karakteriserar honom i övrigt som en föga pålitlig person, som vore i stånd att duka upp de mest fantastiska påståenden. Varken Brody eller någon annan tillfrågad har hört Hodosi omnämna sitt samarbete med Wallenberg. Hodosis uppgift att han i juni 1945 berättat sina upplevelser för Szatmári äro enligt denne fullständigt gripna ur luften. Hodosi hade överhuvudtaget aldrig ens nämnt Wallenbergs namn för Szatmári. Som journalist hade Szatmári självfallet icke försummat något tillfälle att söka skapa klarhet rörande Wallenbergs försvinnande. Szatmári betecknade Hodosi som lögnaktig och otillförlitlig - "ein ganz übler Mensch" - vars utsago om samarbetet med Wallenberg icke förtjänade tilltro.

I avvaktan på möjlighet att konfrontera Hodosi med Wallenbergs medhjälpare söker beskickningen kontrollera riktigheten av Hodosis uppgifter och inhämta upplysningar för bedömande av hans trovärdighet.

Efterforskningarna fortsätta rörande makarna Lichtner, vilkas nuvarande adress icke synes vara tillgänglig för de ungerska myndigheterna.

Gunnar Gerring

Avskrift.

Telegram från Budapest den 18/9 1946.

Enclair 5. Hodosi har uppgivit att han tillsammans med Wallenberg vistats i rysk fångenskap från den 25 mars 1945 hos ryska 46:e nkvd-kommandot, som förflyttades från trakten av Budapest via Österrike till Deutsch-Winterstall i Tjeckoslovakien där Hodosi lössläpptes den 27 maj, då han såg Wallenberg sista gången. Wallenberg var politisk fånge anklagad som ledare för verksamhet för understödjande av tyska nazielement i Ungern. Hodosi hade hösten 1944 samarbetat med Wallenberg, varför misstag på person uteslutet. Wallenberg enligt Hodosi frimurare. Österrikaren Georg Eisenharten von Rothe, bostad Himmelfortgasse 14, Wien 1, hade i Strasshofe i Tjeckoslovakien varit fånge tillsammans med Wallenberg månadsskiftet april-maj 1945. Hodosi, som tidigare varit detektiv i ungerska polisen, gör ej vederhäftigt intryck. Han karaktäriseras på flera håll som lögnare och fantast. Skrivelse följer. Vi fortsätta efterforskningarna Lichtners.

Gerring.

Avskrift.

Stockholm den 19 september 1946.

Broder, (Hägglöf, Moskva?)

I frågan om Raoul Wallenbergs försvinnande ha vi från beskickningen i Budapest erhållit uppgift, att en f.d. ungersk Grenzoberleutnant vid namn Hodosi Kovacs Geza påstått sig tillsammans med Wallenberg ha vistats i rysk fångenskap mellan den 25 mars och den 27 maj 1945 hos 46:e nkvd-kommandot, som förflyttades från trakten av Budapest via Österrike till Deutsch-Winterstall i Tjeckoslovakien. Wallenberg skulle varit politisk fånge och anklagad att ha lett verksamhet för understödjande av tysk nazi-element i Ungern. Hodosi skulle hösten 1944 ha samarbetat med Wallenberg, varför misstag på person vore uteslutet. Beskickningen framhåller, att Hodosi icke gjort något vederhäftigt intryck och på flera håll karakteriserats såsom lögnare och fantast. Hodosi hade uppgivit, att svenske bakiren Engeström skulle varit medfånge till honom och Wallenberg. Engeström påstå sig emellertid icke ha sett Wallenberg sedan nyåret 1944. Beskickningen i Wien söker nu uppnå kontakt med en person vid namn Georg Eisenharten von Rothe, som enligt Hodosi även skulle varit Wallenbergs medfånge.

Detta meddelas för Din information.

/u/ Grafström

Avskrift.

Telegram från Stockholm den 20/9 1946.
Till Wien.

Enligt uppgift av ungerske f.d. Grenzoberleutnant Hodosi, vars vederhäftighet dock starkt ifrågasatts, skulle österrikaren Georg Eisenharten von Rothe, Himmelfortgasse 14, Wien, träffat Raoul Wallenberg i ryskt fångläger april-maj 1945. Tag kontakt Rothe.

Cabinet

Avskrift.

Telegram från Wien den 26/9 1946.

Rothe, Edert chiffer 1, avreste i mars 1946 till München uppsökande hustrun där. Hans nuvarande adress okänd här.

Jens Malling.

Avskrift.

Telegram från Wien den 10/12 1946.

Vårt chiffer 2. Ha numera erfarit att Rothe år 1938 troligen var bosatt Habsburgerstrasse 8, München.

Jens Malling.

Avskrift.

Wien den 26 september 1946.
1 bil.
Med kurir.

Broder,

För ordningens skull översänder jag i anslutning till dagens telegrafiska meddelande avskrift av mitt brev till Gerring föran-de Georg Eisenhart von Rothe.

Med hjärliga hälsningar
Din tillgivne
Jens Malling.

Avskrift.

Wien den 26 september 1946.
Med kurir.

Herr Attaché,

Åberopande Edert handbrev den 17 september 1946 angående ingenjören Georg Eisenhart von Rothe får jag meddela att det numera utrönts att denne i mars 1946 avreste till München, där hans hustru uppehöll sig.

Emellertid har det icke varit möjligt att här erfara von Rothes nuvarande adress. Han har efter avresan icke tillskrivit sina bekanta här. I början av år 1946 lär han på politiska grunder (medlemskap av partiet) ha varit anklagad inför Volksgericht, men frigavs inom kort.

Departementet har underrättats om ovanstående.

/undert./ Jens Malling

Avskrift.

Stockholm den 2 okt. 1946.

Överlämnas för strängt förtrolig kännedom till Envoyén Hägglöf, Moskva, Nr 979 med förmälan att omnämnde G.E. von Rothe numera lämnat Wien och ej kunnat anträffas.

För Ministern:
/u/ Grafström

Avskrift.

Stockholm den 28 november 1946.

Till Majoren K.E. Husberg, Baden-Baden, p.t. Stockholm.
/Hotel Esplanad,
Blasieholmsg. 3/.

Med översändande härjämte i avskrift av dels beskickningens i Budapest skrivelse nr. 127 den 16 september 1946, dels handbrev den 26 september 1946 från t.f. chargé d'affaires Malling i Wien har jag äran anmoda Eder söka komma i förbindelse med ovannämnde Georg Eisenhart von Rothe för inhämtande av de upplysningar denne må ha att lämna angående Raoul Wallenberg.

/undert./ Grafström.

Avskrift.

Telegram från Budapest den 30/11 1946.

Hodosi uppgiver att Engeström, jämför Engzells handbrev 16 april 1946 samtidigt vistades i fånglägret Banhida, vår 127.

Arfwedson.

Avskrift.

Telegram från Stockholm den 2.12.46.
Till Budapest.

Edert 22 Engeström uppgav juli för beskickningen i Bern han tillsammans Hodosi suttit flera fängläger men aldrig där sett eller hört omtalas Wallenberg.

Cabinet

Avskrift.

Telegram från Wien den 10/12 1946.

Vårt chiffer 2. Ha numera erfarit att Rothe år 1938 troligen var bosatt Habsburgerstrasse 8, München.

Jens Malling.

Av avskrift.

MAGYAR
KUELUEGYMINISZTERIUM
31.384/3-1946.

N o t e V e r b a l e.

Se référant à la Note Verbale du 4 décembre a.c., le Ministère des Affaires Etrangères a l'honneur d'informer la Légation de Suède que, malgré les recherches les plus minutieuses qui ont été faites concernant le destin de M. Raoul Wallenberg, ancien secrétaire près le Légation de Suède en cette ville, l'enquête des autorités compétentes n'a malheureusement pas été couronnée de succès.

Il en est de même en ce qui concerne le lieutenant des gardes-frontières, Géza Hódosi Kovács, M. Zoltán Lichtner, ainsi que Mme Livia Lichtner, faisant l'objet de la Note Verbale que la Légation de Suède a adressée à ce Ministère en date du 21 août dernier.

Dans le cas où des informations se rapportant à ces personnes parviendraient ultérieurement à ce Ministère, ce dernier ne manquera pas de les communiquer à la Légation de Suède.

Budapest, le 11 décembre 1946.

(Stämpel)

A la Légation de Suède,
à B u d a p e s t.

Avskrift.

Telegram från Budapest den 12/12 1946.

Enligt uppgift, vars riktighet icke kan kontrolleras, skulle Raoul Wallenberg befinna sig i Sovjets fånglägger nummer 1156. Har genom Internationella Röda Korset med neutral underskrift sänt meddelanden med svarskort till Wallenberg. Om officiell démarche i Moskva anses kunna leda till att Wallenberg flyttas till annat läger och spåret förloras ifrågasättes att eventuellt svar på dessa Röda Kors-brev först avvaktas. I flera fall ha dylika svar faktiskt ingått från ungerska krigsfångar.

Arfwedson

Avskrift.

Stockholm den 14 december 1946.

Till Majoren K.E. Husberg, Baden-Baden.

I anslutning till min skrivelse den 28 november rörande vissa efterforskningar i Wallenberg-affären har jag äran meddela, att omnämnde Georg Eisenhart von Rothe år 1938 förmodligen var bosatt Habsburgerstrasse 8, München.

/u/ Grafström

Avskrift.

Budapest den 16 december 1946.
Nr. 187.
R 18.
1 bil.

Till Hans Excellens Herr Ministern för Utrikes Ärendena,

Härmed får jag vördsamt i avskrift överlämna en från ungerska utrikesministeriet hit ingången note av den 11 december 1946 angående legationssekreteraren Raoul Wallenberg. I noren meddelas, att de ungerska myndigheternas efterforskningar efter Wallenberg trots det mest minutiösa spaningsarbete icke krönts med framgång.

I noten uppgives vidare, att ej heller Hódosi och Lichtner, beträffande vilkas vistelseort beskickningen på sin tid vände sig till ungerska utrikesministeriet, kunnat uppspåras. Såsom framgår av tidigare meddelanden härifrån har emellertid beskickningen på annat sätt erfarit deras adresser och varit i förbindelse med såväl Hódosi som Lichtner.

Arfwedson

Avskrift.

Telegram från Wien den 18/12 1946.

Mitt chiffer 7. Eisenharten von Rothes adress: München 23, Mandelstrasse 9.

Jens Malling

Avskrift.

Stockholm den 20 december 1946.

Broder,

I anslutning till mitt brev den 14 kan jag nu meddela, att Malling inhämtat att omskrivne Eisenhart von Rothe lär vara bosatt Mandelstrasse 9, München 23.

/u/ Grafström